

۱ نشریں ثانی
۱۳۴۱

تورک تاریخ انجمنی

مجموعی

اوان پشچی سنه
نومرو ۱۲ (۱۹)

مصطفی چلبی آچقه‌لری

(۸۲۴ — ۸۲۵)

تاریخ‌نیمز، ییلدیرم بایزید ایله امیر تیمور اره‌سنده‌و‌قوعبولان آنقره محاربه‌سنده ییلدیرم اردوسی مغلوب و‌کندوسی‌ده اسیر اولمسی حسینیه شهزاده‌لرینک برر طرفه قرار ایله اختفا ایلدکلرینی ویا‌لک‌ز مصطفی چلبینک غائب اولدیغنی روایت ایدرلر .
(تورک تاریخ انجمنی) کتبخانه‌سنده بولنان ال یازمه‌سی (تواریخ آل عثمان) مصطفی چلبینک : بن بایزید خانک اوغلیم دیهرک نیکده‌ده الغار ایله روم ایلنده واردار یکیمجه‌سنه کیتدیکنی روایت ایلر (۱) نیکده او زمان قرمان اوغللری بلادندن معدود اولدیغنه نظراً شهزاده‌نک قرمان اوغلنه دخالت ایتمش اوله‌جنی درکاردر . چلبی سلطان محمد خانک اوان اخیراً سلطنتلرنده یعنی (۸۲۲) سنه‌سنده قرمان اوغلی ایله قیصر روم امانوئل پاله اولوغوس مصطفی چلبینی ادعای سلطنت اینک اوزره بالاقدار واردار یکیمجه‌سنه سوق ایتشلردر . بورایه کوندرملری ، تدارک ایده‌جکی عسکر شاید مغلوب اولورسه ، کندوسنک اوزمان ایمراطور یدنده بولنان مستحکم سلانیک شهرینه التجایایله تخلص نفس ایده‌بیلیمسی مقصدینه مبنیدر .
مصطفی چلبی حقنده‌کی روایاتک تفصیلاتی مرحوم عطا بکک ترجمه ایلدیکی هامهر تاریخ‌نک‌ایکینجی جلدنده محرردر (۲) . بوراده وقعه نویس مرحوم عبدالرحمن شرف بکک (تاریخ دولت عثمانیه) سنده‌کی بر فقره‌بی درج ایله اکتفا ایلدم :
(روم ایلی اعیاننک همان اتباع و انقیادینه باقیلورسه تاریخ‌نرمنک دوزمه‌جه تلقیب ایلدکلری ذات بر شخص مجهول اولیوب بلکه مصطفی چلبینک کندوسی اولدیغنی تیقن اولنه‌بیلور . فقط آستان مراد خانیده بولنان ارکان دولت چار ناچار انکاره سلوک ایتشلردر» (۳) .

[۱] مذکور تاریخ ، صحیفه ۵۳

[۲] هامهر تاریخ ، جلد ۲ ، صحیفه ۱۳۸ دن بدأ ایدر .

[۳] مذکور تاریخ ، جلد ۱ ، صحیفه ۱۳۵

تورك تاريخ انجمنى مجموعسى

مصطفى چلبى

$$۸۲۳ = ۸۲۵$$

نومرو

۱

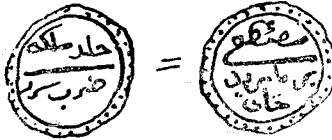
۸۲۴

وزنى ۱/۲ قيراط

نومرو

۲

وزنى ۶ قيراط قطرى ۱۳ ميليمتره

بالاده كوستريلان ايكي آتچهدن ماعدا (سرز) ده مضروب بر آتچهسى دها واردركه (۲) نومرولى سرز اتچهسندن يازيلرى و وزنى بر از فرقليدر . بو كونه قدر مانغرى كوروله مشدر (۱).

اندر بولنان بر نومرولى ادرنه اتچهسى تورك تاريخ انجمنى اعضاسندن احمد توحيد بك قولكسيوننده كوره رك ايوجه تدقيق ايله بالاده كى شكلى اكا كوره رسم ايلدم . شكلدن اكلاشيله جنى اوزره مذكور آتچه (۸۲۴) تاريخليدر . انجق درت رقى عشرات ومات خانه لرنده كى (۸۲) رقتك صره سنه يازيله جق يرده قديم درت رقتك بچمسزلكى حسيله احاد خانه سنك براز يوقا ريسنه قولشدر . و برده سكه نك صاغ جهتى ده شكلده سياه كوسترلش نصف دائره شكلنده بر قبارجفك بولنسى مذكور

(۱) موزه نك مسكوكات عثمانيه قاتالوغى ، نومرو (۱۱۰) و (۱۱۱)

سککینی ایلک دفعه « تقویم مسکوکات عثمانیه » سنده نشر ایدن مرحوم غالب بکی مذکور قبارجی (۲) رقمی ظننه و آقچه‌نک تاریخی (۸۲۲) اوله رق کو سترمسنه، (۴) رقمی ده حکومتک دردنجی سنه‌سی اعتباریله کسلمش اولدیغنه بر علامت اولمقدن بشقه بر معنایه حل اولنه میه جنی قناعتنه سوق ایلشدر (۱) .

حالبوکه ادرنه (۸۲۲) سنه‌سی چلی سلطان محمد خانک یدنده ایدی مشارالیه‌مک مذکور تاریخی ادرنه آقچه‌ری تقویم مسکوکات عثمانیه ده (۳۰) نومرو تحتده وموزه قنالوغنده نقش‌ری بر برینه بکزمه‌مک اوزره (۱۵) الی (۱۱۸) نومرولرده کورلسیله ثابتدر . بناء علیه بر نومرولو آقچه‌ده کی (۸۲۲) تاریخی رهین صواب دکلدر . مورخ هانم‌رک سیاق افاده‌سندن مصطفی چلی‌نک (۸۲۳) سنه‌سی واردار یکجه‌سنه کچمش اولدینی آ کلاشلمقده‌در . سنه مزبورده چلی محمدخان مسارعه اردوسیله تسالیادن مصطفی چلی اوزرینه حرکت وانلری حربه بالاجبار اردوسی دوچار هزیمت ایلسیله مصطفی چلی واکا تابع امراسلانیک قلعه‌سنه التجا ایلشدر . چلی سلطان محمد ملتجیلرک کندوسنه تسلیمنی سالانیک والیسندن وعین زمانده یزانس ایمپراطوردن طلب ایلشسه‌ده والی ایمپراطوردن امرسز ویره‌میه جکینی ایمپراطوره سفیر مخصوص ایله برنامه ایمپراطوری کوندروب ملتجیلری تسلیم هر قننی بر حکمدار ایچون یاقشمیه جغنی، انجق تورکیده راحتسزانی موجب بر حرکتده بولونامالریچون جمله‌سنی لمنی اطه‌سنده حبس ایتدیردیکنی بیلدیرمش، چلی سلطان محمدده بونلرک اعاشه‌سیچون سنوی اوچیوز بیگ آقچه ویره‌جکینی تحریراً تعهد ایله سفیری اعاده ایلشدر . ایشته بوسنه یعنی (۸۲۳) سنه‌سی سلطان (بروسه) یه کیتمک ایچون (قسططنیه) دن کچمک ایسته‌دیکنی ایمپراطوره بیلدیرمش ، اندن موافقت خبری آلتجه استانبول طریقیه بروسه یه کچمش ایدی . بو سنه‌نی متعاقب یعنی (۸۲۴) سنه‌سی بهارنده سلطان محمد کلیبولی طریقیه ادرنه یه کیتمش ، آره‌سی جوق کچمه‌دن نزول اصابتیه وفات ایلشدر .

چلی سلطان محمدک تحتنه اوغلی مراد ثانی جلوس ایتش ، تبریک جلوسیچون یزانس ایمپراطوری ده سفیر مخصوص کوندرمشدر . سفیر ، مرحوم سلطان محمدک وصیتنامه‌سی حکمنک اجراسنی طلب ایلدیکی حالده مطلوبنه موافقت ایدلدیکندن

ايمپراطوره بعض شرائط ايله (منى) اطه سنده كى مصطفى چلبى ايله اركان وامراسنى معيترينه بر آرز عسكر ترفيقيله (كليولى) يه چيقارمش ، بونلرده ادرنه يى و روم ايلينك اول زمانكى بلادىنى ضبط ايلشردى . ايشته بوسنه يعنى (۸۲۴) سنه سى مصطفى چلبى نامه (ادرنه) و (سرز) ده بالاده تعريف ايديلان (۱) و (۲) نومرولى اچقلر ضرب ايدلشدر . بوحالده ، مذكور (۱) نومرولى ادرنه اچقه سنك تاريخى ، تعريفمز وجهله (۸۲۴) اولدينى نمايان اولور . فى الحقيقه سلطان مراد ثاينك جلوسى حسيله بروسه ده ناملرينه (۸۲۴) تاريخلى يكي اچقلر ضرب ايدلىكى حالده ادرنه پايتختنده عىن تاريخ ايله يكي اچقلر ضرب ايدلسى اصول متخذه ايجابى ايكن بوكونه قدر موجودى بولوناماسى مذكور تاريخده (ادرنه) نك مصطفى چلبى يندنه بولمسندن طولايى اولدينى آكلاشلمقده در .

اوزون اوزادى يه بورايه هانمدهن خلاصه تاريخى قسمنى يازمقدن مقصد مصطفى چلبى ۸۲۳ سنه سى روم ايلنه كچمش و اوسنه (منى) اطه سنه كوندرلش ، ۸۲۴ سنه سى تكرار روم ايلنه كچوب (ادرنه) و (سرز) ده سكه ضرب ايتديرمش اولديغى ، بوسيله مصطفى چلبينك ادرنه اچقه سنده كى (۸۲۲) تاريخى طوغرى اولدينى كى (۴) رقى ده مدت سلطنتى اشعار ايله ميه جكنى ايضاح ايجوندر . بوندن بشقه ، مصطفى چلبى وقايعى حقنده شويله مختصر برتقويمك مورخلرك ده ايشنه ياراياجنى مأمول ايلديكم ايجوندر . مثلاً « تاريخ دولت عثمانيه » ده : « سلطان مراد خان ثاينك جلوسى هفته سنده قسطنطينه دن مأمور مخصوص كلهرك چلبى سلطان عصرنده ايديلوب برقاج سنه تأخره اوغرايان تمهك اجراسنى طلب ايلدى بواسطعجال طرف حكومت سنيه يه پك كران كلهكه رد ايله جواب و يرلدى » (۱) دنيلور . حالبوكه چلبى سلطان محمد محبوس ملتجيلرك اعاشه سيچون سنوى اعطا ايده جكى اچقيني (۸۲۳) سنه سى تمهك ايلشيدى . معلوم اولدينى اوزره كندى ده سكر يوز يكرمى درت سنه سى ايلك بهارنده وفات ايله دى . بوحالده بالاده كى فقره تاريخده « برقاج سنه تأخره اوغرايان » روايتنك واقعه موافق اوله ميه جنى وبويله برتقويمك مورخلر ايجونده لزومى اولدينى تصديق ايديلور .

على